

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Primitiis. Tit. 7

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

praecepta Decal. tom. 1. lib. 2. cap. 20. num. 19. Navar. singular. juris Canon. concl. 6.

Octavo: Ecclesiastica sepultura privantur. c. prohibemus. ubi Gloss. & Abbas & alii. hic Rebuff. d. tr. qu. ult. num. 15. Andr. Hispan. in reg. decimarum qu. est. 2. num. 8. Labor. variar. lucubrat. tom. 1. tit. 2. cap. 12. num. 48.

De panis Religiosorum gravantium vel fraudantium Ecclesias circa decimas videatur Clem. 1. de decimis.

TITULUS VII.

De Primitiis.

SUMMARI A.

1. Decimis affines sunt Primitiis.	consuetudo loci attenditur.
2. Quae illa.	12. Vel vicinioris.
3. Solverunt eas Ethnici.	13. Quibus solvenda.
4. Judei.	14. Quando earum solutionem teneatur acceptare Parochus.
5. Ter in anno.	15. Usu sublata.
6. Cur.	16. Mittebantur in veteri Ecclesia in gazophylacium.
7. Probatæ per Sacros Canones.	17. Decimarum, Primitiarum & Oblationum non una fuit distributio.
8. Fuere in veteri testamento Juris Divini.	
9. An in Novo?	
10. Quibus casibus?	
11. Earum quantitas nulla Lege definita. Hodie	

[Fff] 3

Deci.

1 **D**ecimis, de quibus præcedenti titulo fusius egimus, affines sunt *Primitia*.

2 Sunt hæc primæ fructuum obventiones, Domino offerendæ, *Exod. 22.* antequam usibus nostris secundæ deperantur. *c. causa Carpensis. 13. de verb. signif.*

3 Fuit hæc olim, & etiamnum inter bonos est religio: beneficium & rerum omnium largitorem Deum, munere aliquo primo, honorare ut Dominum, & venerari ut Deum. Nec tantum apud eos, qui veri Dei habuerunt notitiam, sed & apud Ethnicos iure naturæ divinæ soluta, & etiamnum solvuntur, *Primitia*: seu, & rectius, *Prometia cum Verrio Flacco*: quasi primæ messes, quæ prælibationis gratiâ ante merabantur.

Prisci Romani, teste Plinio, *lib. 18. histor. natural. cap. 2.* non gustabant vina, aut novas fruges, priusquam Sacerdotes Diis libarent Primitias. Virgilius 1. *Geog. Terque novas circum felix eas hostia frugum.* Gentiles alii primitias vovebant Vestæ: *Eustathius ad Odyss. 8. Cereris. Idem ad Iliad. 1.* Apollini, *Pausanias in Bæoticis. & Atticis.* Solus Epicurus nec litabat Diis, nec offerebat primitias. *Athenæus lib. 4.* Nicophyrius quoque notat libro *περὶ ἀπορρηξῆς ἐπιπορῆων, de abstinentia animalium.* frugum primitias ex omni antiquitate Deo fuisse oblatas. Cain oblitus de fructibus terræ munera Deo, & Abel de primogenitis gregum & de adipibus eorum. *Genes. 4.*

4 Solvebantur in veteri Testamento, non minus ex præcepto, quam Decimæ: *Exod. 22. vers. 29. Decimas & Primitias vultus dabis reddere.* Et *cap. 23. vers. 19. Primitias frugum terræ tuæ deferre in domum Domini Dei tui.* *Exod. 13. vers. 12. Separabis eorum quod aperit vulvam, Domino, & quod primitivum est in pecoribus tuis: &c.* Et *vers. 2. Sanctifica mihi omne primogenitum, quod aperit vulvam in filiis Israël, tam de hominibus, quàm de jumentis; mea sunt enim omnia.* *Proverb. 3. vers. Honora Dominum de substantia tua, & de primitiis omnium frugum tuarum da Ei.* Et *Deut. cap. 26.* jubetur, ut Sacerdotibus & Levitis deferantur primitiæ, in conspectu Domini, Sicut & *lib. Numeri cap. 5. vers. 9. Omnes primitiæ, quas offerunt filii Israël, ad Sacerdotem pertinent, & quicquid in Sanctuarium offertur à singulis, &c.*

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV
32

& traditur manibus Sacerdotis, ipse erit. Et Malachia cap. 3. vers. 8. conqueritur Deus de Judæis ob non solutas decimas & primitias.

Offerebantur Deo ter in anno; In Paschate de novis granis: In 5
Pentecoste de novis panibus, & in Septembri de vino, & aliis illius
temporis fructibus.

Introductæ, partim in signum rei jam factæ; scilicet liberationis 6
ab Ægypto, per interfectionem primogenitorum: salvatis primoge-
nitis Israel: *Exod. 13.* partim in signum rei faciendæ; ut scilicet ope-
rum nostrorum initium attribuamus Deo, omnium bonorum aucto-
ri: partim in signum futuri; id est, recuperandæ cælestis hereditatis
amissæ, quæ est primogenitorum propria. *Astens. lib. 6. art. 8. de de-
cimis. Leo in thesauro fori Eccles. parie 2. cap. 13. num. 5.* Offere-
bantur etiam in divini beneficii recognitionem, *Dent. cap. 25. 1. Pa-
ralip. cap. ult. D. Thomas. in 2. 2. qu. 86. art. 4. in respons.*

Has & Sacri Canones postea probarunt, & secuti sunt: in can. 7
*moderamine. 23. can. doctos. 21. can. revertimini. 65. caus. 16. qu. 1. Gre-
gorius VII.* In Concilio Lateranensi: *Oportet autem congruentius,*
inquit, *nos decimas & primitias, quas jure Sacerdotum esse sancimus,*
ab omnipopulo accipere. refert. in can. 1. caus. 16. qu. 1. Quo fit, ut pri-
mitiæ numerentur in Ecclesiarum bonis. *c. causa. 13. de verb. si-
gnif.*

Fuerede Jure veteris Testamenti juris divini: ut probant supra 8
dicta loca: Neque adversatur alius locus, quam *Exodi cap. 25. Lo-
quere filiis Israel, ut tollant mihi primitias, ab omni homine, qui affert
ultroneus, accipietis eas.* quasi primitiæ non fuerint præcepti, sed con-
sili, seu arbitraria. Sed respondetur primitiarum nomine in dicto
textu accipi ea, quæ populus ad tabernaculi fabricas & ornatum offe-
rebat. *Azor. Inst. moral. part. 1. lib. 7. cap. 27.*

Utunque id sit, certum est hoc veteris Testamenti præceptum, 9
ut & præcepta cætera, per Christi mortem esse abolitum. *vide supra.*

Nihilominus putant aliqui, ut *Rebuff. tract. de decimis. qu. 1.
num. 21. cum seqq. Leo; d. loco. num. 6.* primitias adhuc hodie esse juris
divini: seu potius juris Naturalis; quia illæ in compensationem sive re-
cognitionem beneficiorum à Deo receptorum præstantur. At Na-
turale

turale Jus dicitur se gratum præbere oportere ei, à quo accipimus beneficium: *Bart. in l. hoc jure. num. 1. ff. de Just. & Jure. can. Christianus. 11. qu. 2.* Quod & existimat *Soto lib. 9. de Just. qu. 3. art. 4.* *Thomas* verò, 2. 2. qu. 86. art. 4. ut eum allegat & sequitur *Azer. d. cap. 27. vers. quinto queritur.* Primitias vult esse partem juris Naturalis partim juris Canonici. *Quemadmodum. enim, ait, decima jure Naturali debetur & solvitur, quandocumque necessaria est ad commodum Parochi victum, vel ad proficiendum supremum Dei in res omnes dominatum imperium; secus verò, non naturali, sed Pontificio jure debetur; in eam Primitia, quatenus sunt ad usum sacrum & honorem, ad cultum divinum, naturali jure solvuntur; secus verò jure tantum Pontificio.* *Hæc Azorius d. cap. 27. Idem Gregorius de Valentia Comment. Theologic. tom. 3. disput. 6. qu. 6. punct. 4. in fin. sed paulo aliter, his verbis Primitia non ex aliquo naturali aut divino præcepto, hoc quidem tempore offerri debent (cum his præceptis satisfiat sustentando quocumque modo sufficienter ministros, & offerendo qualescunque alias res externas in honorem Dei) sed ex decreto Ecclesiæ, juxta receptam locorum consuetudinem & necessitatem ministrorum Ecclesiæ.*

IO Sunt ergò primitiæ, duobus casibus de præcepto; si consuetudo sit solvendi; & si Ministri Ecclesiæ, indigeant, *can. præter hoc. §. 2. dist. 32. Graffis. decis. aurear. par. 2. lib. 2. cap. 27. num. 4. Leo d. de sac. num. 8. Suar. de relig. tom. 2. lib. 1. cap. 8. num. 16. Carat. de offic. de Jurib. Paroch. tit. 4. cap. 3. & eas petant. Ang. de Clero. in summam verb. primitia. num. 1.*

Sed si consuetudo sit immemorialis, non solvendi eas, peti non possunt. *Henric. Bohic. in c. 1. in fin. de decim. Sylvest. in sum. verò. decima. num. 2. Rebuff. tract. de decim. qu. 1. num. 21.*

II Primitiarum quantitas, nec lege veteri, nec Ecclesiastica est definita. In lege veteri ex traditione Magistrorum inoleverat, ad eccandam Sacerdotum istorum avaritiam, ut illi qui quadragesimam solverent partem, dicerentur præstare maximam: qui sexagesimam partem minimam: cæteræ partes mediæ offerentium arbitrio erant relicte. *c. 1. de decim. primit. & oblat. Gloss. ad can. Ecclesiæ. verb. primitia.*

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV
32

fiat 13. qu. 1. In lege Ecclesiastica, ne quidem ulla talis ratio est; sed consuetudinem loci sequimur. *Innoc. d. c. 1.*

Quod si magna sit penuria eius cui debentur primitiæ, nec sit ibi con- 12
suetudo aliqua; loci viciniore consuetudo, si quæ sit, erit spectanda: *fac. c. cum olim. de consuet.* Si verò viciniorum locorum consuetudines sint diversæ, erit aut eligenda mediocritas, aut quod est minimum, a bi-
trio solvendis standum. *Boërius decis. 236. num. 3. 4. 5.*

Cæterum licet primitiæ offerantur Deo tanquam bonorum largi- 13
tori: *d. can. revertimini. 65. 16. qu. 1.* tamen quia Deus suam partem dedit Sacerdotibus & Levitis, divino cultui inservientibus, idè sol-
venda sunt & debentur proprio Parocho aut Clericis, qui pro offeren-
tibus preces fundunt. *can. Ecclesias. §. item cum decimis. c. 13. qu. 1.*

Primitiarum solutionem non teneretur Parochus statim maturis 14
fructibus acceptare, sed diebus novem debent esse apud matrem, id
est, si grana; in spica; *Gloss. in l. stipulatio ista. 38. in verb. incertam. ff. de verb. oblig. si fatus, animalium, apud matrem;* quamdiu periculum
est, nè pereant, si ab ea separentur. *Boër. d. decis. 236. sub num. 2. Ol-
drad. cons. 236. incip. circa præpos. quæst. Petr. Gregor. in synagm. Jur. Univ. lib. 11. cap. 19. num. 4.*

Putat Azorius. *Inst. moral. d. cap. 27. usu & consuetudine Pri- 15*
mitias magna ex parte esse sublatas, & legem de illis solvendis ferè ubi-
que esse antiquatam; & ubi huiusmodi lex erat, minimè primitias sol-
vi, nisi perantur à Clericis.

Primitiæ, in veteri Ecclesia, ut & Oblationes; vel mittebantur 16
in gazophylacium, Arcam vocat Tertullianus. *Apol. cap. 39. Se-
cretarium Possidius in vita D. Augustini. cap. 24.* vel etiam apud Præ-
positum id est, Episcopum, deponebantur, ut est apud Justinum Marty-
rem *Apol. 2.* scilicet ut disquiri posset, an essent munera digna, vel ob-
personam offerentium; vel an essent quæsitæ ex justa causa, ut, si pro-
ficiscerentur ab impiis, rejicerentur; *can. non est putanda. 1. qu. 1. can. miror. 17. qu. 4.* Petr. Damianus, *epist. 36. lib. 6. Enim verò dona ab ini-
quis suscipere, quid aliud est, quam propriam animam ex dantis squalore
fedare?* Si digna reputabantur offeriebantur Sacerdoti per Diaconum.
can. ult. de consecrat. dist. 1. & primitiæ quidem sæpius ponebantur su-
per

[G g]

per

per altare, nusquam oblationes: *Balsamon. ad can. 3. Apostol. r. 2. de consuet. can. Sanctorum. 10. qu. 1. sapius ex eminenti loco vel columna suspendebantur: Sicut olim à Gentilibus factitatum Delphis. Tete Clemente Alexandrino 1. Stromat. cap. 1.*

Ἔοφα θεῶν δεκάτη ἀνοβίνα τε κρηδοσάρη,
Σταθμῶν ἐκ σταθῶν, καὶ κίονος ὑψηλοῦ.

Ut decimamque Deo, primos fructusque dicemus,
Sedibus ex Sacrosanctis, celsaque columna.

Hæc donaria vocabantur & ἀνοβίνα, à verbo ἀνοβίνα, quod est, *suspendere*; undè & excommunicatio dicitur anathema.

Solebant Reges Israel Victores consecrare sua spolia, suspendere in templo: sic Samuel, Saul, David; ut scribunt Doctores in cap. 26. 1. Paralip. Et Gentiles apud Maxim. Tyrium cap. 14. differ.

17 Porro Decimarum, primitiarum, & Oblationum erogatio & distributio non erat una: Siquidem Primitiæ & Oblationes in iustitiam Ecclesiæ, in Episcoporum, Presbyterorum & Diaconorum vertebantur usum: d. can. 3. & 4. Apostolor. Decimæ verò dabantur Hippo-Diaconis, & cæteris inferioris ordinis Clericis. ut constat ex consuet. Clementis. cap. 40. lib. 8.

Quo tempore credendum est primitiarum & oblationum conditionem, longè fuisse pinguiorem, sed charitate refrigerante evaserunt, solis remanentibus decimis Clero aequè dividendis. *Canon. decret. hoc tit. de decim. primit. & oblat. circa fin.*

TITULUS VIII.

De Oblationibus.

SUMMARI A.

1. Oblationis vox sumitur variè.	3. Quot ejus species.
2. Propriè sumta quæ.	4. Usus antiquissimus.
	5. Introductus in Legè Græcè.

Corvinus
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.
32